

Egn, hvor jeg er fra, har været sat til 3 Mk. højere end de almindelige Priser; min Paastand skal altsaa staae fast.

Madvig: Hvis de Beviser for den almindelige Pris, til hvilke den ærede sidste Taler, der har indbragt Forslaget, henviste, og hørmed han vilde begrunde, at Capitelstarten hidtil har været for høj, vare paalidelige, saa vilde man i disse Beviser have den kilde, som man søger, og som man da kunde vende sig til for at faae Capitelstarten bestemt. Naar der gives en kilde, hvoraf man kan hente sikkre Beviser for, hvad den virkelige Omsætningspris har været, saa sikkre Beviser, at man kan gjøre dem gjældende for Capitelstartens Urigtighed; saa har man jo der Noget, man kan holde sig til, og sætte istedetfor Capitelstarten. Jeg udtaler dette i en Sag, hvor jeg forøvrigt har overordentlig liden Opfordring til at høre mig, for dertil at knytte et Par Bemærkninger, som synes mig at angaae Lovforslaget i det Hele. Jeg troer nemlig, at der vel kan være Grund til at søge en Reform, men det forekommer mig, at man søger denne Reform i en ikke god og ikke naturlig Retning. Capitelstarten er hidtil bleven bestemt paa den ene Side efter Bøta, indsendte af de geistlige Embedsmænd, som man antog at være interesserede i Sagen, men med Hensyn til hvilke man dog maa huske paa, at der er ganske særegne Bøand, der hos dem, der fortjene Navn af Geistlige, modarbejde Interessen; de gjøre deres Indberetninger under en speciel Embeds- pligt, og de afgive dem i den Bevidsthed, at de handle i en Sag som gjælder deres egen individuelle Interesse, og det er Bøand, der for den ærlige Mand have Meget at bethyde. Ligeoverfor disse Bøta har der hidtil staaet Bøta af juridiske Embedsmænd, som efter den hidtilværende Gageringsmaade kunde antages at være aldeles uinteresserede. Disse Embedsmænd indhente Oplysninger maaskee hos Mange af de Interesserede, saasom Sogneforstandere og Sognefogder, der selv ere Tiendehdere, men ogsaa hos Andre, saasom Kjøbmænd, men de ere ikke bundne til de Noticer, de erholde; det var altsaa Erklæringer fra Mænd, der maatte anses for at være uinteresserede. Nu vil man

gaae den Vej, at man istedetfor denne Klasse af Uinteresserede sætter Repræsentanter for den anden Klasse af Interesserede; man vil altsaa stille begge de modstridende Interesser, Tiendetager og Tiendehder, ligeoverfor hinanden, og sige: Nu ere I ligefrem paa Kamppladsen; Dette er at give en Opfordring til Interesser, som er meget uheldig; thi dette vil stærkere end hidtil kunne lede til, at begge Parter forudsætte, at Modparten vil gjøre Uret, og at begge Parter derfor ville søge at forhindre Modpartens Uret maaskee ved selv at gjøre Uret. Tiendetagerne Repræsentanter ville forudsætte, at Modpartiet sandsynligvis vil opgives temmelig lave Priser, saa at det derfor er nødvendigt, at de selv opgives temmelig høie, og ligeledes ville Tiendehdernes Repræsentanter antage, at Tiendetagerne Repræsentanter ville opgives temmelig høie Priser, og at det altsaa er bedst, at de sørge for en Modvægt ved at opgives temmelig lave; jeg troer, at dette er meget uheldigt. Naar man skal søge at reformere denne Sag, synes jeg altsaa — jeg tør ikke sige, at det vil lykkes — at man maatte søge at finde en anden kilde, hverken hos Tiendetagerne eller hos Tiendehderne, af hvilken man kunde øse Kundskab om, hvad Kornet i Handel og Vandel er værd; dette ligger saanær, og det er heller ikke mig, der først udtaler det. Var Handelen med Korn, som jo for Øvrigt har udviklet sig bethdeligt i de sidste 50 Aar, fordeelt nogenlunde regelmæssigt over hele Landet, saa kunde man jo henvende sig til dem, der med offentlig Troværdighed kunde afgive Erklæring om, hvorledes Kornpriserne ere, nemlig Mæglerne; men hvor Handelen, saaledes som i mange Smaakjøbstæder, er mindre bethdeligt, der har man jo vel Mæglere, men dog ikke saadanne, at man vilde kunne finde sig fuldkommen beroliget ved at holde sig til dem. Det forekommer mig altsaa, at, naar man vil reformere, saa maa man see, om man ikke skulde kunne finde saavidt muligt upartiske Handels- eller Kjøbmandsautoriteter, hos hvilke man kunde søge Oplysning om Kornprisen. Nu ville disse Oplysninger rigtignok kun give Prisen saaledes, som den var paa det Sted, hvor Handelsomsætningen foretoges, altsaa i Kjøbstæderne; der maatte derfor gives Mægler